

Μαθηματικά Προσανατολισμού Γ' Λυκείου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ολοκληρωτικός Λογισμός

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3.1

Παράγουσα Συνάρτηση

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

numerica.

A . L i a p i s

Προτεινόμενες Ασκήσεις

1. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση F είναι μια παράγουσα της συνάρτησης f στο διάστημα \mathbb{R} όταν:

i) $F(x) = \sin x + x \cos x$ και $f(x) = x \sin x$

ii) $F(x) = -(x+1)e^{-x}$ και $f(x) = xe^{-x}$.

2. Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \frac{2e^x}{e^x + e^{-x}}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

i) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση

$$F(x) = \ln(e^{2x} + 1), \quad x \in \mathbb{R}$$

είναι μία παράγουσα της συνάρτησης f .

ii) Να βρείτε όλες τις παράγουσες της συνάρτησης f .

3. Να βρείτε τις παράγουσες της συνάρτησης f όταν:

i) $f(x) = 4x^3 - 3x^2, \quad x \in \mathbb{R}$

ii) $f(x) = x^2 + x - 1, \quad x \in \mathbb{R}$

iii) $f(x) = \sqrt{x^3}, \quad x \in (0, +\infty)$

iv) $f(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{x^2}}, \quad x \in (0, +\infty).$

4. Να βρείτε τις παράγουσες της συνάρτησης f όταν:

i) $f(x) = \frac{\sqrt{x} + 1}{x}, \quad x \in (0, +\infty)$

ii) $f(x) = \left(1 + \frac{1}{\sqrt{x}}\right)^2, \quad x \in (0, +\infty)$

iii) $f(x) = \frac{(x+1)^3}{x^2}, \quad x \in (0, +\infty)$

iv) $f(x) = \frac{\sin^3 x + 1}{\sin^2 x}, \quad x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right).$

5. Να βρείτε τις παράγουσες της συνάρτησης f όταν:

i) $f(x) = \eta \mu x + x \sigma \nu x, \quad x \in \mathbb{R}$

ii) $f(x) = 2xe^{-x} - x^2e^{-x}, \quad x \in \mathbb{R}$

iii) $f(x) = e^x \ln x + \frac{e^x}{x}, \quad x \in (0, +\infty)$

iv) $f(x) = 2^x (x^3 \ln 2 + 3x^2), \quad x \in \mathbb{R}.$

6. Να βρείτε τις παράγουσες της συνάρτησης f όταν:

i) $f(x) = \frac{x \sigma \upsilon \nu x - \eta \mu x}{x^2}, x \in (0, +\infty)$

ii) $f(x) = \frac{e^x (x-1)}{x^2}, x \in (-\infty, 0)$

iii) $f(x) = \frac{e^x (\sigma \upsilon \nu x + \eta \mu x)}{\sigma \upsilon \nu^2 x}, x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$

iv) $f(x) = \frac{2x \ln x - x}{\ln^2 x}, x \in (0, 1).$

7. Να βρείτε τις παράγουσες της συνάρτησης f όταν:

i) $f(x) = 5\eta \mu^4 x \sigma \upsilon \nu x, x \in \mathbb{R}$

ii) $f(x) = 2x e^{x^2}, x \in \mathbb{R}$

iii) $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2+1}}, x \in \mathbb{R}$

iv) $f(x) = \frac{\ln^3 x}{x}, x \in (0, +\infty).$

8. Να βρείτε τις παράγουσες της συνάρτησης f όταν:

i) $f(x) = \frac{2x+1}{x^2+x+1}, x \in \mathbb{R}$

ii) $f(x) = \frac{e^x}{e^x+1}, x \in \mathbb{R}$

iii) $f(x) = \frac{\sigma \upsilon \nu x}{2+\eta \mu x}, x \in \mathbb{R}$

iv) $f(x) = \frac{1}{x \ln x}, x \in (1, +\infty).$

9. Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \frac{x-7}{x^2-5x+4}, x \in \mathbb{R} - \{1, 4\}.$$

i) Να βρείτε τους $A, B \in \mathbb{R}$ έτσι, ώστε να ισχύει η σχέση

$$f(x) = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x-4} \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R} - \{1, 4\}.$$

ii) Να βρείτε όλες τις παράγουσες της συνάρτησης f στο διάστημα $(1, 4)$.

- 10.** Έστω συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και τέτοια, ώστε

$$f'(x) \neq 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να αποδείξετε ότι:

- i)** η συνάρτηση

$$g(x) = f(x) - x, \quad x \in \mathbb{R}$$

είναι γνησίως μονότονη

- ii)** αν επιπλέον ισχύει η σχέση $f(1) = f(2)$, τότε κάθε παράγουσα συνάρτηση της g είναι κοίλη.

- 11.** Δίνεται συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι παραγωγίσιμη και τέτοια, ώστε

$$f(1) = 2 \quad \text{και} \quad xf'(x) + f(x) = 2x \quad \text{για κάθε } x > 0.$$

- i)** Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .
ii) Να βρείτε όλες τις παράγουσες της συνάρτησης f .

- 12.** Έστω συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και μία παράγουσά της F τέτοια, ώστε

$$F(0) = 0 \quad \text{και} \quad f(x) = F(x) - x + 1 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

- 13.** Έστω συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι συνεχής και μία παράγουσά της F τέτοια, ώστε

$$F(0) = 0 \quad \text{και} \quad f(x) = \frac{2}{x}F(x) - 1 \quad \text{για κάθε } x > 0.$$

- i)** Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση
- $$g(x) = \frac{f(x)}{x} \quad \text{για κάθε } x \in (0, +\infty)$$

είναι γνησίως φθίνουσα.

- ii)** Να βρείτε την τιμή $f(0)$.

- iii)** Αν επιπλέον ισχύει $f(1) = 3$, να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

14. Έστω συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι συνεχής και F μία παράγουσά της τέτοια, ώστε

$$F(0) = 0 \quad \text{και} \quad \frac{f(x)}{4x} = \sqrt{F(x)} > 0 \quad \text{για κάθε } x \in (0, +\infty).$$

Να αποδείξετε ότι $f(x) = 4x^3$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$.

15. Έστω συνεχής συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, μια παράγουσά της F με $F(1) = 0$ και η συνάρτηση $g(x) = \eta\mu x \cdot F(x)$, $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

- i) η συνάρτηση g δεν είναι 1-1
- ii) υπάρχει $\xi \in \mathbb{R}$ τέτοιος, ώστε $f(\xi) \cdot \epsilon\phi\xi = -F(\xi)$.

16. Έστω συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι παραγωγίσιμη και κοίλη. Έστω επίσης, F μια παράγουσα της συνάρτησης f στο διάστημα $[0, +\infty)$ τέτοια, ώστε $F(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι:

- i) για κάθε $x > 0$ υπάρχει $\xi \in (x, 2x)$ τέτοιος, ώστε $f(2x) - f(x) = x f'(\xi)$
- ii) η συνάρτηση $g(x) = F(2x) - 2x f(x)$, $x \geq 0$ είναι γνησίως φθίνουσα
- iii) $F(1) < f\left(\frac{1}{2}\right)$.

17. Έστω συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι παραγωγίσιμη με

$$f'(x) < 0 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

και F μία παράγουσα της f τέτοια, ώστε $F(0) = 0$.

- i) Να αποδείξετε ότι $x f(x) < F(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$.
- ii) Να λύσετε την ανίσωση $2F(x^2 + 1) > (x^2 + 1) \cdot F(2)$.

- 18.** Έστω συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι συνεχής και F μια παράγουσα της f στο $(0, +\infty)$ τέτοια, ώστε

$$F(1) = \frac{1}{2} \quad \text{και} \quad F(x) \cdot f\left(\frac{1}{x}\right) = x \quad \text{για κάθε } x > 0.$$

Θεωρούμε και τη συνάρτηση $g : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$g(x) = F(x)F\left(\frac{1}{x}\right) \quad \text{για κάθε } x > 0.$$

Να αποδείξετε ότι:

- i)** η συνάρτηση g είναι σταθερή
ii) $F(x) > 0$ και $\frac{f(x)}{F(x)} = \frac{4}{x}$ για κάθε $x > 0$
iii) $f(x) = 2x^3$ για κάθε $x > 0$.
- 19.** Έστω συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι παραγωγίσιμη, κοίλη και τέτοια, ώστε

$$f'(0) = 0 \quad \text{και} \quad f(x) > 0 \quad \text{για κάθε } x \geq 0.$$

Θεωρούμε και τη συνάρτηση $g : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x}{F(x)}, & x > 0 \\ \frac{1}{f(0)}, & x = 0 \end{cases}$$

όπου F μία παράγουσα της f τέτοια, ώστε $F(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι:

- i)** η συνάρτηση g είναι συνεχής
ii) $g(x) < \frac{1}{f(x)}$ για κάθε $x > 0$
iii) η συνάρτηση g είναι γνησίως αύξουσα.

numerica.

A . L i a p i s